

FN's 74. Generalforsamling

Danmarks prioriteter

Udenrigsministeriet

August 2019

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING:

Behov for styrket multilateralisme og Danmarks engagement i FN's 74. Generalforsamling... 3

2. DANMARKS PRIORITETER FOR FN'S 74. GENERALFORSAMLING 4

2.1 En grøn og bæredygtig fremtid:

Danmarks opbakning til den internationale klima- og miljøindsats 4

2.2 En fredelig og stabil verden:

Danmarks prioriteter på det freds- og sikkerhedspolitiske område 5

2.3 En bæredygtig verden anno 2030:

Danmarks tværgående prioriteter i fremme af FN's verdensmål internationalt 8

2.4 Et styrket FN-system med bedre resultater i felten:

Danmarks støtte til generalsekretærens reformdagsorden 10

2.5 En sikker og tryk tilværelse for alle:

Danmarks prioriteter inden for migration, flygtninge og humanitære indsatser 11

2.6 En retfærdig verden:

Danmarks prioriteter på menneskerettighedsområdet 13

1. INDLEDNING: Behov for styrket multilateralisme og Danmarks engagement i FN's 74. Generalforsamling

I en tid, hvor magtbalancerne forskyder sig, det multilaterale system og dets værdier synes under angreb, og de globale udfordringer bliver mere komplekse og grænseoverskridende, er behovet for styrket multilateralisme også steget betydeligt. Hvis vi skal løse de globale udfordringer, bør det ske i fællesskab inden for rammerne af en international regelbaseret orden og respekt for værdier som f.eks. menneskerettigheder. FN udgør med sine 193 medlemslande fortsat den primære multilaterale aktør og arena for global dialog og samarbejde. Globale aftaler som FN's 2030-dagsorden og Parisaftalen om klima samt det forestående klimatopmøde i New York illustrerer netop, at FN stadig kan sætte verdensomspændende dagsordener og samle stater, privatsektor, civilsamfund m.fl. om fælles løsninger. Danmark vil fortsætte sit solide og langvarige engagement i FN, hvor Danmark er kendt som en troværdig spiller.

Nærværende prioritetspapir angiver hovedlinjerne for de problemstillinger, som Danmark særligt vil fokusere på under FN's 74. Generalforsamling. FN's 74. Generalforsamling åbnes officielt i FN-hovedkvarteret i New York den 17. september 2019 og løber frem til september 2020. Generaldebatten (ministerugen) åbnes den 24. september 2019.

Som led i Danmarks opbakning til det multilaterale samarbejde vil Danmark fortsat bakke fuldt op om FN's generalsekretær Guterres' reforminitiativ, der overordnet set skal sikre, at FN forbliver relevant i fremtiden. Reformerne er i implementeringsfasen, hvor Danmark er særligt engageret i udrulningen af reformen af FN's udviklingssystem på landeniveau.

Klima vil være et centralt tema under den 74. Generalforsamling, som skydes i gang med generalsekretærens klimatopmøde den 23. september, hvor Danmark tager et helt særligt ansvar som co-lead sammen med Etiopien og organisationen '*Sustainable Energy for All*' (SEforALL) på energitransitionsspelet.

Danmarks medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd (2019-2021) er ligeledes en vigtig platform for det danske engagement i det multilaterale samarbejde, hvor Danmark fortsat vil arbejde for at sikre, at menneskerettigheder står centralt i FN. I løbet af den 74. Generalforsamling vil Danmark desuden fortsat engagere sig i FN's freds- og sikkerhedspolitiske arbejde samt bidrage til FN's indsatser i løsningen af konflikter og humanitære kriser.

Danmark vil fortsætte sit engagement i FN's arbejde for opnåelsen af verdensmålene. Det bliver også et centralt tema under den 74. Generalforsamling med afholdelse af et Verdensmålstopmøde den 24.-25. september, hvor et af generalsekretærens budskaber vil være, at der skal sættes hårdt ind, hvis verdensmålene skal opnås inden 2030. Danmark deltager også i højniveaumødet om universel sundhedsdækning den 23. september, hvor Danmark som foregangsland er med til sætte fokus på særligt den primære sundhedssektors betydning.

Hvert år forhandles og stemmes der om et stort antal ikke-bindende resolutioner og erklæringer under FN's Generalforsamling. Danmark deltager i forhandlingerne og afstemningerne inden for rammerne af grundloven, Danmarks internationale forpligtelser og den danske regerings udenrigs- og indenrigspolitiske prioriteter, som løbende er genstand for drøftelse med Folketinget. Også i FN-samarbejdet går Danmarks indflydelse i høj grad gennem EU-

samarbejdet, som spiller en stadig vigtigere rolle i FN inden for danske prioritetsområder. Regeringen arbejder i forhold til de konkrete tekster for størst mulig EU-koordination og enighed og på grundlag af den bestående brede enighed i Folketinget om mange udenrigspolitiske emner, herunder traditionelt vanskelige emner som Mellemøsten, migration m.v.

Prioritetspapiret sætter fokus på danske prioriteter for den 74. Generalforsamling inden for: 1) klima- og miljø, 2) fred og sikkerhed, 3) fremme af verdensmålene, 4) reform af FN, 5) migration, flygtninge og humanitære indsatser og 6) menneskerettigheder. Papiret er ikke udtømmende i forhold til Danmarks samlede FN-engagement eller de problemstillinger, som Danmark kan forventes at forholde sig til i løbet af forsamlingen.

2. DANMARKS PRIORITETER FOR FN'S 74. GENERALFORSAMLING

2.1 En grøn og bæredygtig fremtid: Danmarks opbakning til den internationale klima- og miljøindsats

Verden og Danmark står i en klimakrise. Klimaændringerne udgør vor tids største globale udfordring for mennesker, biodiversitet og planetens fremtid. Klodens befolkning ventes at stige til 10 mia. mennesker i 2050, hvilket vil sætte yderligere pres på naturressourcerne. På klimaområdet bakker Danmark fuldt op om Parisaftalen, herunder de overordnede mål om at holde de globale temperaturstigninger til 1,5 grader celsius ift. præindustrielt niveau, øge tilpasningsevnen over for de skadelige virkninger af klimaforandringer, fremme modstandsdygtigheden samt vende finansieringsstrømmene mod grønne investeringer. FN's klimapanel's særrapport fra oktober 2018 understreger, at det er muligt at nå målene i Parisaftalen, hvis verdenssamfundet markant øger ambitionsniveauet og de konkrete indsatser – men at det skal ske inden for de næste 11 år, hvis vi skal undgå irreversible ændringer i klodens klima med uoprettelige konsekvenser til følge. Samtidig er det afgørende at understøtte de mest udsatte og sårbare lande, der rammes hårdest af klimaforandringer og har færrest ressourcer til at modstå og tilpasse sig.

Klimadagsordenen står centralt under den 74. Generalforsamling, hvor årets ministeruge starter med et klimatopmøde på stats- og regeringschefsniveau den 23. september. Topmødet skal samle alle aktører – offentlige som private – om at øge ambitionsniveauet frem mod 2020, hvor Parisaftalens parter skal genbekræfte eller opdatere deres nationale klimabidrag – de såkaldte NDC'ere. På generalsekretærens invitation leder Danmark sammen med Etiopien og organisationen 'Sustainable Energy for All' (SEforALL) forberedelserne om energiomstilling, der handler om at øge andelen af vedvarende energi – særligt gennem mobilisering af flere private investeringer, øget energieffektivitet og sikring af grøn energi til 840 mio. mennesker, der ikke i dag har adgang til elektricitet. Topmødet ses som startskuddet for en proces, der skal igangsætte transformative, skalérbare og handlingsorienterede indsatser og tiltag, som skal følges op de næste mange år. Her vil Danmark have særligt fokus på den globale energitransition samt verdensmål 7 (bæredygtig energi) og verdensmål 13 (klima).

Ud over Danmarks ledende engagement i selve klimatopmødet vil der i lyset af regeringens prioritering af globalt grønt lederskab fremover også blive arbejdet videre med forslag til nytænkning af tilgange og indsatser på klimaområdet. Det gælder f.eks. indtænkning af

sammenhængen mellem verdensmålene og Parisaftalen i dansk bistand samt nytænkning på det politiske og normative område. I FN-regi inkluderer det f.eks. sammenhængen mellem klima og forskellige politikområder - de såkaldte nexusområder som f.eks. klima og sikkerhed samt koblingen til migration, der får stigende politisk bevågenhed, også i FN's Sikkerhedsråd. Derudover taler man i stigende grad om sammenhængen mellem klima og hhv. energi, vand, landbrug, fødevarer og sundhed. I Generalforsamlingens 2. udvalg vil Danmark arbejde for at understøtte de rette rammer for realiseringen af Parisaftalen.

Danmark vil endvidere arbejde for, at sætte de samlede globale miljøproblemer på dagsordenen, herunder ift. vand, biologisk mangfoldighed og bæredygtig produktion og forbrug. I maj 2019 udgav FN-organet IPBES (Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) sin første rapport, som vurderer tilstanden for biodiversitet og verdens økosystemer. Rapporten advarer om, at op mod en million arter er truet af udryddelse, og at mange af dem risikerer at være forsvundet inden for få årtier, medmindre der handles nu på både lokalt og globalt plan. Danmark vil herunder arbejde for en ambitiøs global aftale for den biologiske mangfoldighed i 2020.

Derudover vedrører Danmarks opbakning til FN's arbejde inden for klima og miljø også det konventionsbaserede arbejde, f.eks. klimakonvention (UNFCCC), biodiversitetskonventionen, samt samarbejdet med f.eks. FN's udviklingsprogram (UNDP), FN's miljøprogram (UNEP) og Den Grønne Klimafond.

2.2 En fredelig og stabil verden: Danmarks prioriteter på det freds- og sikkerhedspolitiske område

FN's 74. Generalforsamling finder sted på et bagtæppe af et komplekst internationalt sikkerhedspolitisk landskab, hvor øgede spændinger og rivalisering mellem de store magter har vidtrækkende konsekvenser for global og regional stabilitet. Det øger samtidig presset på det multilaterale samarbejde, dets universelle værdisæt og løsningsmekanismer. Samtidig er FN's arbejde inden for freds- og sikkerhedssøjlen udfordret af interne uenigheder samt usikkerheder om en række landes tilgange til det globale samarbejde og FN. Sikkerhedsrådet er i stigende omfang splittet, og det svækker evnen til at sætte effektivt ind over for konflikter. Samtidig udfordrer det FN-samarbejdet på vigtige dagsordener som våbenkontrol, nedrustning og cybersikkerhed.

Derfor sætter generalsekretærens reform af FN's freds- og sikkerhedssøjle fokus på at forbedre FN's evne til konfliktforebyggelse, stabilisering, fredsopbygning og forebyggende diplomati. Hertil har Guterres gentagne gange argumenteret for, at det er langt billigere for det internationale samfund at forebygge end at samle op på voldelige konflikter. Der skal derfor lægges flere kræfter i den præventive indsats, hvor samspillet mellem humanitære-, udviklings- og fredsaktører er centralt. Bl.a. derfor har Guterres opfordret til, at tunge aktører som Verdensbanken, EU samt bilaterale donorer samarbejder og bakker op om bl.a. FN's Fredsopbygningsfond. Danmark støtter fonden og Guterres' bestræbelser på at sætte forebyggelse i fokus, og presser på for, at relevante aktører spiller konstruktivt med. Danmark vil fortsat bakke op om Guterres' arbejde med at modernisere FN's fredsbevarende operationer, hvor han har igangsat initiativet '*Action for Peacekeeping*'. Danmark vil bl.a. gøre det via støtte til træning, uddannelse, udrustning og logistik samt opbakning til Guterres' forsøg på

at styrke rollen for regionale aktørers rolle i dette arbejde – f.eks. AU og via G5-styrken i Sahel. Danmark bakker desuden op om den mere grundlæggende reform af selve Sikkerhedsrådets sammensætning, så det bl.a. bedre afspejler verden i dag. De mellemstatslige forhandlinger herom er dog pt. meget fastlåste uden udsigt til et snarligt gennembrud.

FN spiller en modererende rolle i fredsindsatsen i verserende krige og konflikter, der udgør danske prioriteter, og som forventes fortsat at være på FN's dagsorden under den 74. Generalforsamling.

Danmark vil fortsat arbejde for et effektivt FN-engagement i **Afghanistan**, der skal bidrage til at skabe lokal og regional stabilitet, forebygge international terrorisme samt forebygge og modvirke strømme af irregulære migranter og flygtninge. Samtidig ønsker Danmark at bidrage til en udvikling, hvor det bekymrende antal af dræbte og sårede civile reduceres. Danmark bakker op om de igangværende forsøg på at skabe inklusive fredsforhandlinger mellem den afghanske regering og Taliban. Målet er, at der opnås en bæredygtig fredsaftale, der beskytter de opnåede fremskridt siden 2001. Danmark vil desuden fortsat arbejde for, at FN bidrager til de internationale bestræbelser på at engagere landene i regionen i at opnå bæredygtig fred og udvikling i Afghanistan.

Irak erklærede i december 2017 sejr over ISIL's fysiske kalifat i Irak og gennemførte i maj 2018 et fredeligt parlamentsvalg. Danmark er en stor donor til FN's indsatser i Irak, hvor FN spiller en central rolle på stabiliseringsområdet og støtter reformer i landet. Fra dansk side er det afgørende at støtte den irakiske regering i inkluderende regeringsførelse, herunder levering af basale ydelser, akut stabilisering, minerydning og forsoning samt sikkerhedssektorreformer, som sigter på at bringe de omkring 120.000 militante, som var med til at bekæmpe ISIL, under regeringens kontrol. Herudover vil Danmark arbejde for at forebygge og modvirke strømme af irregulære migranter og flygtninge.

Konflikten i **Syrien** kører på sit niende år uden umiddelbar udsigt til en afslutning. Det ændrer ikke på, at en politisk proces under FN's ledelse er det eneste, der kan bringe konflikten til ophør. FN spiller en central rolle både ift. at fremme en politisk løsning på konflikten og sikre, at de ansvarlige for brud på menneskerettighederne og krigsforbrydelser stilles til ansvar. Danmark fortsætter støtten til generalsekretærens særlige udsending for Syrien, der faciliterer de FN-ledede fredsforhandlinger i Genève, samt til FN's undersøgelsesmekanisme, der efterforsker og forbereder bevismateriale til at retsforfølge de ansvarlige for overgreb i Syrien. Den politiske og retlige proces er vejen til en politisk løsning, som muliggør et stabilt Syrien ved at adressere de grundlæggende årsager til konflikten. Tilstrækkelige fremskridt i disse forhandlinger er således en forudsætning for, at EU og Danmark vil kunne bidrage til genopbygningen af landet.

Koalitionen mod **ISIL** erklærede i marts 2019, at ISIL's fysiske kalifat i Syrien var nedkæmpet. ISIL udgør dog fortsat en alvorlig trussel mod befolkningerne i Mellemøsten og Nordafrika samt mod international og dansk sikkerhed, og både ISIL og andre terrorgrupper misbruger bl.a. internettet til at fremavle radikaliserende og voldelig ekstremisme. Udover at Danmark er et aktivt medlem af den globale amerikanskledede koalition mod ISIL, støtter Danmark derfor også FN's '*Globale Strategi mod Terrorismen*' og lægger herunder bl.a. stor vægt på forebyggelse, menneskerettigheder og samtænkning af civile og militære indsatser.

I Afrikas **Sahel**-region er sikkerhedssituationen under forværring som følge af en stigning i terroraktivitet, radikalisering, organiseret kriminalitet og voldelige konflikter mellem forskellige etniske befolkningsgrupper. Mali udgør fortsat epicentret for ustabiliteten i regionen og har stor indvirkning på nabolandene Burkina Faso og Niger. I øjeblikket er der tegn på, at uroen også spreder sig til Vestafrikas kyststater, herunder Ghana og Benin. FN spiller en central rolle i forsøget på at inddæmme og stabilisere volden i Sahel, og Danmark støtter FN's indsats via et bredt og samtænkt engagement, der omfatter langsigtet udviklingssamarbejde, humanitær bistand, regionale stabiliseringsindsatser og FN's fredsbevarende mission i Mali (MINUSMA), som Danmark bidrager til. Regeringen ønsker bl.a. at genudsende et dansk transportfly til MINUSMA fra november 2019 og ca. 6 måneder frem samt at give et dansk militærbidrag til den fransklede antiterror-indsats '*Operation Barkhane*'. Dermed styrkes begge internationale indsatser, som understøtter hinanden og på hver sin måde bidrager til stabilitet i Sahel-regionen. Derudover støtter Danmark den regionale G5-Sahel fællesstyrke, der har til formål at bekæmpe organiseret kriminalitet, terrorisme og menneskesmugling.

Afrikas Horn er i hastig forandring og repræsenterer både det optimistiske billede af et Afrika "på vej frem" såvel som den kendte fortælling om det "kriseramte kontinent". Etiopien oplever en spirende politisk liberalisering og har indledt en forbrødringsproces med Eritrea, samtidig med at landet fortsat kæmper med betydelige og voksende etniske spændinger. Generelt er regionen præget af sikkerhedsmæssig, politisk og humanitær usikkerhed. Danmark arbejder for et fredeligt og stabilt Afrikas Horn med fokus på stabilisering, udvikling, forebyggelse af flygtninge- og irregulære migrationsstrømme, bekæmpelse af voldelig ekstremisme og forbedring af den maritime sikkerhed. Danmark støtter bl.a. FN's arbejde med at bekæmpe grænseoverskridende kriminelle aktiviteter som f.eks. menneskesmugling og smugling af våben, illegale varer og narkotika. Endvidere støtter Danmark en række FN-engagementer i Somalia, bl.a. via UNICEF og den fælles FN-trust fund, der bl.a. arbejder for hhv. at sikre bedre beskyttelse af kvinder og børns rettigheder og styrke lokal myndighedsudøvelse.

Fordrivelsen af mere end 700.000 muslimske rohingyaer fra **Myanmars** Rakhine-stat siden 2017 har skabt en humanitær krise med destabiliserende effekt i regionen. Myanmar er i en skrøbelig demokratisk situation, og det forestående parlamentsvalg i 2020 er afgørende. Danmark har støttet op om FN's Fact Finding Mission og støtter FN's særlige rapportør i Myanmar. De begrundede mistanker om etnisk udrensning og folkedrab skal undersøges, og de ansvarlige skal retsforfølges, hvorfor Danmark støtter den nye efterforskningsmekanisme. Danmark støtter ligeledes FN's arbejde for en frivillig, sikker og værdig hjemvenden for rohingya-flygtningene, bl.a. gennem en udsendt JPO til støtte for FN's særlige udsending.

Konflikten mellem **Rusland** og **Ukraine** er – over fem år siden konflikten brød ud – stadig på FN's dagsorden. Danmark vil arbejde for at fastholde presset på Rusland, som aggressoren i konflikten, og for at bidrage til en politisk løsning. Den nyvalgte ukrainske præsident har tilkendegivet at ville prioritere arbejdet for en løsning på konflikten og række ud til befolkningen i de ikke-regeringskontrollerede områder, hvilket kan give nye muligheder for bevægelse på spørgsmålet. Den humanitære og menneskeretlige situation på Krim og i det østlige Ukraine er yderst kritisabel, og Danmarks holdning er derfor, at FN bør fortsætte sit engagement på dette område.

Det internationale regime for **nedrustning og ikke-spredning** er under pres. Den sikkerhed og stabilitet, som regimet har skabt, kan ikke længere tages for givet, og der er i stigende grad behov for, at der arbejdes på at bevare de eksisterende aftaler, der bl.a. skal sikre kontrollen med masseødelæggelsesvåben. Blandt andet *'Intermediate-Range Nuclear Forces'*-traktatens ophør og Iran-Atomaftalens usikre fremtid er bekymrende. Danmark vil i FN arbejde for at sikre det internationale nedrustnings- og ikkespredningsregimes fortsatte effektivitet. Dette bl.a. ved at arbejde for en stærk fælles EU-tilgang på området.

Et fokus på **kvinder og unge** er en gennemgående prioritet i den danske indsats for en fredelig og stabil verden, og begge temaer står højt på Guterres' dagsorden. Det gælder både deres særlige sårbarhed i konflikter, herunder risiko for vold, børneægteskaber og overgreb, og behovet for at fremme deres aktive og ligeværdige deltagelse på alle stadier af fredsforhandling og konfliktløsning. Danmark bakker op om Sikkerhedsrådsresolution 1325 (kvinder, fred og sikkerhed) og Sikkerhedsrådsresolution 2250 (unge, fred og sikkerhed), og deltager bl.a. i gruppen *'Champions of Youth on the Security Council Resolution 2250'* sammen med flere andre lande. 2020 markerer 20-året for Sikkerhedsrådsresolutionen 1325, og Danmark arbejder på en ny national handlingsplan for implementeringen af resolutionen, som ventes lanceret i 2020.

Danmark vil også sætte fokus på koblingen mellem **klimaforandringer** og sikkerhed. Klimaforandringer spiller en stigende rolle i konfliktforebyggelse, fred og sikkerhed. Eksempelvis påvirker tørke og oversvømmelser markant levevilkår, fødevarerproduktion, ernærings- og sundhedssituationen i mange lokalsamfund og kan lede til kamp om knappe ressourcer, ustabilitet, konflikt og migration.

I takt med at **teknologi** er blevet global geopolitik og værdipolitik, er den digitale verdensordens muligheder og risici rykket op på dagsordenen i FN. Under den 74. Generalforsamling vil Danmark fortsat arbejde for at fremme en balanceret og samfundsansvarlig tilgang til teknologi internationalt. Sikkerhedspolitisk bakker Danmark op om FN-forhandlingerne om normer for ansvarlig adfærd i cyberspace, som beskytter og fremmer det fri og åbne internet. Bekæmpelsen af terrorrelateret indhold på nettet er en anden vigtig dagsorden, hvor fokus under den 74. Generalforsamling vil være på *Christchurch Call* og nødvendigheden af et styrket samarbejde mellem regeringer og tech-industrien. Danmark bakker desuden politisk og finansielt op om generalsekretærens 'Højniveaupanel for Digitalt Samarbejde'. Danmark har bl.a. bidraget med rådgivning og videndeling fra den danske frontløbererfaring med teknologiske diplomati (TechPlomacy), outreach- og netværksaktiviteter samt et dansk indspil med 7 anbefalinger til FN på området.

2.3 En bæredygtig verden anno 2030: Danmarks tværgående prioriteter i fremme af FN's verdensmål internationalt

FN's 17 verdensmål, Parisaftalen og aftalen om udviklingsfinansiering fra Addis Ababa udstikker en fælles global vision med fokus på en bæredygtig udvikling, både økonomisk, socialt og miljømæssigt. Den udviklingspolitiske og humanitære strategi - 'Verden 2030' (2017-2021) fastlægger grundlaget for Danmarks internationale opfølgning på verdensmålene, mens den nationale opfølgning har været forankret i den nationale handlingsplan for implementering af FN's verdensmål.

Danmark har løftet fem verdensmål op som globale udviklingspolitiske mærkesager, som vi har særligt fokus på i det globale samarbejde: Verdensmål 5 (ligestilling), verdensmål 7 (bæredygtig energi), verdensmål 13 (klima), verdensmål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner) og verdensmål 17 (partnerskaber). Danmark betragter verdensmål 16 og verdensmål 17 som fundament for fremskridt på de øvrige mål, der bidrager til opnåelsen af øvrige verdensmål alt efter den kontekst, som udviklings samarbejdet implementeres i. Derudover indgår Danmark aktivt i det internationale arbejde ift. verdensmål 3 (sundhed og trivsel), verdensmål 6 (vand), verdensmål 12 (bæredygtig produktion og forbrug) samt verdensmål 15 (livet på land).

Ifm. åbningen af FN's 74. Generalforsamling og Verdensmålstopmødet den 24.-25. september offentliggør generalsekretæren '*Global Sustainable Development Report*', som gør status over implementeringen af verdensmålene fire år efter deres vedtagelse. Rapporten understreger, at verden ikke er på rette vej til at opfylde verdensmålene, og at både udviklingslande og udviklede lande er langt fra. Med 11 år tilbage inden 2030 vil Danmark bl.a. via FN tage internationalt lederskab for den grønne omstilling og arbejde for at fastholde et højt ambitionsniveau i det internationale samarbejde om bæredygtighed. Danmark har bl.a. taget en ledende rolle i at finde innovative måder til at mobilisere finansiering fra den private sektor inden for rammerne af de internationale handelsregler, herunder gennem dansk lederskab ifm. klimatopmødet.

Addis Ababa-aftalen om udviklingsfinansiering er en integreret del af 2030-dagsordenen. Der eksisterer dog også store udfordringer ift. at mobilisere de investeringer, der skal til for at løfte dagsordenen. Danmark vil fortsat bidrage til at realisere Addis Ababa-aftalen og 2030-dagsordenens målsætninger med fastholdelse af et højt bistandsniveau og fokus på udviklingslandenes egne ressourcer og private investeringer.

Under den 74. Generalforsamling vil Danmark – i tillæg til ovenstående – også fortsat arbejde for en styrkelse af FN's indsatser inden for en række tværgående indsatsområder, som understøtter realiseringen af verdensmålene, Parisaftalen og Addis Ababa-aftalen.

Ligestilling, kvinder og pigers rettigheder, inkl. seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) understøtter realiseringen af verdensmålene. Det er et højt prioriteret indsatsområde også i FN. Særligt rettighedsaspektet af SRSR er et værdipolitisk minefelt, der er kommet under stigende pres fra værdikonservative politiske og religiøse kræfter. En yderligere prioritet er retten til kvalitetsuddannelse i og uden for humanitære situationer med særlig fokus på piger. Danmark har en klar styrkeposition på området og bør arbejde aktivt for at fremme områderne eller som minimum bevare status quo. 2019 er 25-året for vedtagelsen af Kairo-handlingsplanen ved den Internationale Konference om Befolkning og Udvikling (ICPD) i 1994. Med Kairo-handlingsplanen blev det anerkendt, at SRSR, ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders og pigers rettigheder er afgørende for bæredygtig udvikling. ICPD+25 vil være en løbende prioritet i 2019, som kulminerer i november i Kenya med afholdelsen af Nairobi Summit, som Danmark er vært for sammen med Kenya og UNFPA. I 2020 vil fejringen af 25-året for '*Beijing Platform for Action*', der omhandler styrkelsen af kvinder og pigers rettigheder, være i fokus.

Også ift. **unge** er der behov for særlig opmærksomhed, hvis verdensmålene skal realiseres. Verden står over for den største unge-generation nogensinde anslået til 1,8 mia. unge, hvoraf mere end tre ud af fire lever i udviklingslande. De mange unge udgør et enormt potentiale for

økonomisk og samfundsmæssig udvikling, og inddragelsen af dem er afgørende. Omvendt er de mange unge en potentiel kilde til ustabilitet og konflikt samt irregulær migration, hvis ikke der findes en løsning på de store udfordringer med ungdomsarbejdsløshed, manglende sekundær uddannelse, manglende rettigheder mv. Danmark har globalt en fremtrædende rolle på ungeområdet, hvor Danmark bl.a. var den første medlemsstat til at give tilsagn om økonomisk støtte til FN's nye ungestrategi.

Et andet prioriteret indsatsområde for Danmark er beskyttelse af **civilsamfundets råderum** for at imødegå det globale pres på forenings-, forsamlings- og ytringsfriheden. Danmark er en fast stemme i multilaterale fora med henblik på at fremme internationale normer på området, og særligt medlemskabet af FN's Menneskerettighedsråd udgør en vigtig platform. Danmark vil under FN's 74. Generalforsamling fortsat prioritere civilsamfundets råderum bl.a. som opfølgning på det side-event, som DK organiserede i samarbejde med civilsamfundspartnere under High Level Political Forum i juli 2019 om betydningen af civilsamfundets råderum for opnåelsen af verdensmålene. På det bilaterale niveau arbejder Danmark også for at beskytte civilsamfundets råderum i prioritetslande, både gennem myndighedssamarbejdet og støtte til styrkelse af civilsamfundene.

Det stigende fokus i FN-systemet på **teknologi** omfatter også krydsfeltet mellem digitalisering og udvikling. Nye teknologier kan bidrage til at bringe mennesker ud af fattigdom og sikre bæredygtig vækst og udvikling og dermed fremme realiseringen af verdensmålene. Omvendt risikerer digitaliseringens slagssider at ramme hårdere i netop udviklingslande og bidrage til endnu større (digitale) skillelinjer. Danmark har sat fokus på behovet for dialog, samarbejde og ansvar, der går på tværs af statslige aktører, tech-virksomheder og civilsamfund, og gennem initiativer, der kan skabe positive forandringer ved hjælp af teknologi.

Endelig er **brede partnerskaber** med bl.a. den private sektor og øvrige aktører, der kan være med til at finansiere og investere i bæredygtige løsninger afgørende for at løfte den fælles vision udtrykt i verdensmålene. Her har Danmark en international førerposition, bl.a. med initiativer som Verdensmålsfonden, hvor udviklingsmidler anvendes til at mobilisere investeringer fra pensionsselskaber og andre investorer, som udgør 60 pct. af fondens næsten 5 mia. kroner, samt det globale initiativ ”Partnering for Green Growth and the Global Goals” (P4G). Formålet med P4G er at samle grønne frontløbere fra den offentlige og private sektor i nye samarbejdsformer og gennem konkrete partnerskaber udvikle bæredygtige løsninger på nogle af verdens udfordringer. Det er afgørende, at FN selv bliver bedre til at indgå partnerskaber på tværs af bl.a. privatsektor, civilsamfund og investeringsfonde.

2.4 Et styrket FN-system med bedre resultater i felten: Danmarks støtte til generalsekretærens reformdagsorden

Danmark har støttet Guterres' initiativ til at reformere FN, siden han annoncerede reformen som en af sine målsætninger, da han blev FN's generalsekretær i 2017. Reformen er forankret i tre spor 1) *udvikling*, 2) *fred og sikkerhed* og 3) *management*, der samlet set skal gøre FN bedre rustet til at håndtere globale udfordringer og effektivt bidrage til realisering af 2030-dagsordenen.

I den 73. Generalforsamling var der fokus på at forberede udrulningen af de vedtagne reformer, hvis implementering officielt startede den 1. januar 2019 og vil løbe frem til 2021. Under den

74. Generalforsamling forventes det centrale tema at blive arbejdet med at sikre reformernes fremskridt og fulde implementering. Danmark vil engagere sig i implementeringsprocessen med særligt fokus på udviklingsreformen.

Implementeringen af FN's udviklingsreform foregår især ude i landene, hvor den overordnede målsætning er at styrke samarbejdet mellem udviklings-, humanitære- og fredsaktører, øge effektiviteten i indsatserne og sikre bedre resultater. Udviklingsreformens succes afhænger dermed i høj grad af, hvorvidt FN's organisationer – fra hovedkvarteret og ned til den enkelte FN-medarbejder i felten - inkorporerer principperne i reformen i det daglige virke. Danmark vil støtte arbejdet, bl.a. via udvalgte ambassaders monitorering af reformernes implementering og dialog med FN-systemet lokalt. Derudover vil Danmark fortsætte dialogen med andre FN-medlemslande, FN's organisationer og eksterne partnere om udfordringerne for reformernes implementering og sikre, at de adresseres.

I løbet af den 74. Generalforsamling vil der endvidere være fokus på reform af bl.a. FN's regionale niveau og managementsporet, hvor der bl.a. skal træffes svære beslutninger om stillinger, ændringer i adfærdskulturen og budgetprocesser i FN. FN's medlemslande er delt på disse spørgsmål, og Danmark vil fortsat søge at indgå som konstruktiv brobygger – herunder via EU-samarbejdet - mellem medlemslande og som loyal allieret for generalsekretæren og vicegeneralsekretæren.

Danmark har tre tematiske hovedprioriteter på reformområdet: 1) *sammenhængen mellem FN's udviklingsmæssige og humanitære indsatser*; 2) *partnerskaber med fokus på inddragelse af den private sektor* og 3) *konfliktforebyggelse, stabilitet og støtte til fred*. Derudover indgår fremme af kvinders og pigers rettigheder og integration af klima som et tværgående hensyn i alle reformspor som gennemgående danske prioriteter. Danmark vil ligeledes fortsat arbejde for, at indsatsen for at fremme den internationale regelbaserede orden og menneskerettigheder forbliver et afgørende element i FN's arbejde.

2.5 En sikker og tryk tilværelse for alle: Danmarks prioriteter inden for migration, flygtninge og humanitære indsatser

Irregulære migrationsstrømme udgør en grænseoverskridende udfordring, hvis håndtering også kræver den form for globalt samarbejde, som kun FN reelt kan levere. I erkendelsen af udfordringens stigende omfang og kompleksitet, lykkedes det i december 2018 et stort flertal af FN's medlemslande at vedtage en ny FN-erklæring om migration, '*Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration*' (GCM). GCM er den første globale ramme for håndtering af international migration. Danske kerneprioriteter ift. bl.a. tilbagetagelse og fremme af menneskerettigheder er reflekteret i den endelige erklæring.

Danmark lever allerede op til GCM's politiske hensigter vedr. bl.a. ordentlig behandling af migranter og adressering af de grundlæggende årsager til irregulær migration (særligt gennem Danmarks betydelige udviklingssamarbejde), og det er i dansk interesse, at også øvrige lande implementerer GCM, herunder særligt i forhold til tilbagetagelse af egne statsborgere. Danmark har således også støttet, at der som opfølgning på GCM hvert 4. år - første gang i 2022 - afholdes et '*International Migration Review Forum*', der skal drøfte fremskridt og erfaringer med implementeringen af GCM. Danmark yder et kernebidrag (25 mio. kr. i 2018) til IOM

(International Organisation for Migration), der bl.a. har en opgave med at støtte medlemsstaterne i implementering af GCM og koordinere FN-systemet ift. migration. I forhold til sidstnævnte er en ny FN-migrationsfond endvidere oprettet.

Parallelt med udfordringer relateret til migration var antallet af flygtninge og fordrevne ved udgangen af 2018 på et rekordhøjt 70,8 mio. Det seneste års stigning skyldes først og fremmest flere internt fordrevne i Etiopien, mens antallet af flygtninge de senere år reelt er stagneret. 80 % af verdens tvungent fordrevne opholder sig i nærområderne, og således som oftest i udviklingslande, dvs. at det også er de lande, der er mest udfordret ift. økonomi og udvikling, der huser de fleste flygtninge. Danmark vil arbejde for at styrke udviklingen i nærområderne, og har i lyset af det nuværende lave niveau for antallet af opholdstilladelser med henblik på asyl eller familiesammenføring i Danmark givet meddelelse til FN's Flygtningehøjkommissariat (United Nations High Commissioner for Refugees – UNHCR) om, at Danmark vil genoptage modtagelsen af kvoteflygtninge i 2020 med særligt fokus på kvinder og børn og allerede i 2019 modtage en mindre gruppe særligt behandlingskrævende kvoteflygtninge.

For at styrke den internationale byrde- og ansvarsfordeling i større flygtningekriser, vedtog FN's medlemslande ligeledes i december 2018 en erklæring om flygtninge '*Global Compact for Refugees*' (GCR). Også her var Danmark aktivt engageret i forhandlingerne for at sikre fokus på langsigtede løsningsorienterede indsatser i nærområderne så tæt på oprindelseslandet som muligt samt forebyggende indsatser i skrøbelige kontekster. Det kræver bl.a. bedre sammenhæng mellem humanitære indsatser, udviklingssamarbejdet og fredsofbyggende indsatser såvel som håndtering af sekundære bevægelser fra nærområderne, ligesom der er behov for styrkede partnerskaber med myndigheder og lokale aktører og bedre inddragelse af den private sektor. Også GCR har tilknyttet et opfølgingsforum *Global Refugee Forum*, der afholdes for første gang den 17.-18. december 2019 i Genève.

Det er en dansk prioritet at bidrage til at styrke afrikansk ejerskab til at håndtere udfordringer ift. flygtningekriser og irregulære migranter, herunder fælles EU-afrikanske udfordringer. Danmark vil gennem partnerskaber med oprindelseslande styrke samarbejdet med relevante lande om opbygning af kapacitet til forebyggelse og håndtering af sådanne kriser.

En række langstrakte humanitære kriser kræver fortsat verdens opmærksomhed og prioriteres højt fra dansk side, hvor en væsentlig andel af den danske humanitære støtte går via FN. Det gælder bl.a. konflikterne i Mellemøsten, Sydsudan, Sahel, Myanmar, Afghanistan og Yemen. FN er en helt central aktør, når det drejer sig om at skabe rammer for flygtninge og internt fordrevne, der gør, at de kan leve et værdigt og sikkert liv i deres værtssamfund og kan bane vejen for, at de vil kunne bidrage til genopbygning af deres land, når de kan vende hjem igen eller blive lokalt integreret i værtslandet. Sikring af pigers og kvinders rettigheder, SRSR og styrkelse af adgangen til uddannelse og selvforsørgelsesmuligheder mv. i flygtningesituationer og andre humanitære kriser er vigtige danske prioriteter. I løbet af den 74. Generalforsamling vil Danmark fortsætte opbakningen til generalsekretærens ambitioner om at styrke samtænkningen af FN's indsatser inden for humanitær bistand, udvikling og fredsofbygning ('*New Way of Working*') som en del af reformdagsordenen.

2.6 En retfærdig verden: Danmarks prioriteter på menneskerettighedsområdet

Presset på menneskerettighederne er fortsat stigende, ligesom der i multilaterale fora sættes voksende spørgsmålstejn ved netop menneskerettighedernes universalitet. I løbet af den 74. Generalforsamling vil Danmark fortsætte sin aktive indsats for at sikre respekt for det enkelte menneskes rettigheder og frihed. Engagementet under FN's 74. Generalforsamling vil være præget af Danmarks 3-årige medlemsskab af Menneskerettighedsrådet fra 1. januar 2019.

Danmark sætter under medlemsskabet af **Menneskerettighedsrådet** fokus på fire danske tematiske menneskerettighedsprioriteter: 1) *kvinder og ligestilling*, 2) *tortur*, 3) *oprindelige folks rettigheder*, og 4) *religions- og trosfrihed*. Derudover har Danmark styrket indsatsen på en række fokusområder, herunder ift. retsstatsprincipperne, civilsamfundets råderum, teknologi & menneskerettigheder, menneskerettigheder & erhverv samt de gensidigt forstærkende sammenhænge mellem menneskerettighederne & verdensmålene.

Danmark vil fortsætte indsatsen til fremme af **kvinders og pigers rettigheder** (verdensmål 5), herunder bekæmpe diskrimination, vold og kønsstereotyper og fremme SRSR samt lige muligheder for deltagelse og indflydelse økonomisk, politisk, kulturelt og socialt. Derudover fortsætter den danske indsats for bekæmpelse af diskrimination på baggrund af seksuel orientering eller kønsidentitet. Danmark har en ledende rolle i kampen mod **tortur**, bl.a. som følge af det mangeårige engagement i at skabe global konsensus om det universelle torturforbud. Danmark fremlægger tilbagevendende resolutioner herom i Generalforsamlingen og Menneskerettighedsrådet. Gennem det tværregionale danskinitierede '*Convention against Torture Initiative*' bidrager Danmark ligeledes til at fremme implementering af FN's Torturkonvention gennem dialog mellem stater.

Sammen med Grønland arbejder Danmark aktivt for at sikre respekten for **oprindelige folks rettigheder**, herunder retten til selvbestemmelse, deltagelse og inddragelse. Internationalt betragtes selvstyreordningen for Grønland som et forbillede.

Regeringen har endvidere opprioriteret indsatsen for beskyttelse af religions- og trosfrihed og forfulgte religiøse minoriteter, herunder kristne. Danmark har særligt fokus på konkrete forbedringer på landeniveau via især en mobilisering af det internationale samfund.

Danmark arbejder for at styrke de gensidigt forstærkende sammenhænge mellem menneskerettighederne og 2030-dagsordenens mål om realiseringen af bæredygtig udvikling. I tråd med verdensmål 16 om fred, retfærdighed og stærke institutioner vil Danmark arbejde for at operationalisere '*Responsibility to Protect*' (R2P) – princippet om staters ansvar for at forhindre grove overgreb, og herunder ansvaret for at bekæmpe straffrihed for grove menneskerettighedskrænkelser. Retsforfølgelse er et centralt element for at undgå gentagelser og tilbagefald til konflikt. Civilsamfundets råderum, herunder beskyttelsen af menneskerettighedsforkæmpere samt virksomheders udøvelse af due diligence og respekt for menneskerettigheder er herudover afgørende faktorer for opretholdelsen af frie, lige og retfærdige samfund.

Også arbejdet i Generalforsamlingen 6. udvalg om **folkeret** udgør en mulighed for at understøtte den internationale normdannelse, ligesom det på tværs af Generalforsamlingens arbejde vil være en dansk prioritet at understøtte respekt for internationale regelsæt, fredelig

tvistbilæggelse og retsstatsprincipper. Generalforsamlingens 6. udvalg behandler bl.a. forslag fra Den Internationale Lovkommission om en konvention om forbrydelser mod menneskeheden, beskyttelse af miljøet i væbnet konflikt, beskyttelse af atmosfæren og flere andre emner, hvis drøftelse i FN-regi er med til at lægge byggestenene til nye internationale regelsæt.